

۱۸ آبان ماه ۲۵۳۵ شاهنشاهی
 ۱۶ ذیقعده ۱۳۹۶ هجری
 ۹ نوامبر ۱۹۷۶ میلادی
 سه شنبه

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی سه شنبه (۱۸) آبان ماه ۲۵۳۵ شاهنشاهی

فهرست مطالب :

- ۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲ - قرائت استعفانامه آقای سنجهر آزمون از نمایندگی مجلس شورای ملی .
- ۳ - بیانات قبل از دستور آقایان : خدادادریگی - حجتی - علی پاشا نوری اسفندیاری - حیدرزاده امین - دکتر طبیب - دکتر رئیسی .
- ۴ - تصویب صورت جلسه قبل .
- ۵ - بیانات آقای نخست وزیر و معرفی آقای دکتر جمشید آموزگار بسمت وزیر مشاور، آقای منصور روحانی بسمت وزیر کشاورزی و منابع طبیعی و سرپرست وزارت تعاون و امور روستاها ، آقای قاسم معینی بسمت وزیر کشور ، آقای غلامرضا کیانپور بسمت وزیر دادگستری، آقای کریم پاشا بهادری بسمت وزیر اطلاعات و جهانگردی ، آقای سنجهر آزمون بسمت وزیر کار ، آقای ابراهیم فرح بخشیان بسمت وزیر راه و ترابری و آقای سنجهر گنجی بسمت وزیر آموزش و پرورش .
- ۶ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور اقتصادی و دارائی راجع به الحاق یک تبصره بماده ۲۶ قانون نوسازی و عمران شهری و ارسال به مجلس سنا .
- ۷ - طرح گزارش شور اول کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به اصلاح ماده ۷۷ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی .
- ۸ - تقدیم لایحه اجازه تصویب اسناد مصوبه کنگره پستی جهانی لوزان منعقد در سال ۱۹۷۴ بوسیله آقای کشاورزیان معاون وزارت پست و تلگراف و تلفن .
- ۹ - تقدیم لایحه تفریح بودجه سال ۲۵۳۱ کل کشور بوسیله آقای طباطبائی معاون وزارت امور اقتصادی و دارائی .
- ۱۰ - طرح گزارش شور اول کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به اصلاح ماده ۲ و ۳ و ۴ و ۷ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی .
- ۱۱ - بیانات بعد از دستور آقای درودی .
- ۱۲ - تقدیم لایحه اعتبار سنوات آتی (شاه لوله دوم گاز ایران) و فهرست اضافه اعتبارات مصوب هیئت وزیران برحسب دستگاه یاردیدف و برنامه (از محل درآمد عمومی) ، بوسیله آقای دکتر شادمان وزیر مشاور و معاون پارلمانی نخست وزیر .
- ۱۳ - تقدیم دو لایحه (۱) لایحه اجازه عضویت دولت شاهنشاهی ایران در فدراسیون بین المللی شیر (۲) اساسنامه شرکت سهامی عطرگل بوسیله آقای دکتر همایونفر معاون وزارت کشاورزی و منابع طبیعی .
- ۱۴ - بیانات بعد از دستور آقایان دکتر دادفر - متولی .
- ۱۵ - ختم جلسه .

مجلس ساعت نه صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل شد

۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .

(بشرح زیرخوانده شد)

آقایان : آستانه‌ای - آصف - ابطحی - اسفندیاری - افتخار - ایلخانی - بهارلو - بهره مند - تژده - تتوی - لاریجانی - جباری - دکتر خطیبی - ساگینیان - سعادت فرد - سعادت قدس نیا - سلیمانی - سلیمانی سوادکوهی - سلیمی - سید کلال - شریعت - شریفی - شهبازی - دکتر شیروانی - ظفری - عطائی - عطارد - محمد حسین غضنفری - قائمی - قادری - قاضی - قوامی صادق کاظمی - کسرائی - کهیلی زاده - کیوان - لیوانی - مافی - مجتهدی - مشیر - مهرزاد - پیرلشاری - نواب صفا - مجتبی نوری - یاسینی - یکانه - جهانشاهی - بانو آقایان - بانو ابتهاج سهیمی - بانو جهانبانی - بانو زاهدی - بانو سلیلی .

۲ - قرائت استعفا نامه آقای منوچهر آزمون از

نماینده مجلس شورای ملی .

رئیس - آقای دکتر آزمون نامه‌ای به مجلس شورای ملی نوشته‌اند برای اطلاع مجلس قرائت میشود .

(بشرح زیرخوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

بدینوسیله استعفا خود را از نمایندگی مجلس شورای

ملی از حوزه انتخابیه تهران اعلام میدارم .

منوچهر آزمون

۳ - بیانات قبل از دستور آقایان : خداداد ریگی -

حجتی - علی پاشا نوری اسفندیاری - حیدرزاده امین -

دکتر طبیب - دکتر رئیس .

رئیس - نطقی‌های قبل از دستور را شروع می‌کنیم آقای ریگی تشریف بیاورید .

خداداد ریگی - قبل از بیان مطالب بعرض می‌رسانم

که ه دقیقه از وقتم را به آقای دکتر رئیس می‌دهم .

بنام خدا و بنام نامی شاهنشاه آریامهر رهبر عالیقدر ملت ایران ، با اجازه مقام ریاست معظم و همکاران ارجمند تاریخ بدون . . . ۲۰ سانه شاهنشاهی ایران نشان میدهد که سرزمین مقدس ایران طی قرون متمادی همواره دچار فراز و نشیب های بسیاری بوده و در هر موقع که این کشور گرفتار طوفان و دگرگونی‌هایی شده در اثر توجهات و عنایات خداوند قادر متعال با ظهور سرداری رشید و بزرگ و مقتدر و وطن پرست و پیشوائی توانا چون رضاشاه کبیر سردودمان خاندان پهلوی که مملکت را از

دگرگونیهای بین‌المللی که در اثر بی‌لیاقتی گذشتگان بوجود آمده بود نجات داد .

پس از چند سال که کشور از امنیت و آرامش کامل برخوردار بود وقوع جریان شوم شهریور ماه ۱۳۲۰ مجدداً داشت اوضاع مملکت را دگرگون میکرد که خوشبختانه سکان کشتی طوفان زده کشور کهن سال ما بدست رهبر و قائد توانا اعلیحضرت همایون محمدرضا شاه پهلوی شاهنشاه آریامهر سپرده شد و در مدت بسیار قلیلی در اثر حسن تدبیر و زحمات طافت فرسا و اراده آهنین فرمانده مقتدر و توانای ما سرزمین کهنسال ایران از چنان امنیت و پیشرفتهای حیرت‌انگیز و عظمت و قدرت همه‌جانبه‌ای برخوردار گردید که حتی موجب اعجاب جهانیان گردیده است (صحیح است) تصدیق خواهند فرمود افتخاراتیکه نصیب کشور و کلیه افراد آن گردیده تماماً مآرهن رهبریهای خردمندان شاهنشاه آریامهر میباشد لذا برفرد فرد افراد کشور واجب و لازم است و همگی وظیفه داریم همزمان بابرگذاری آئین جشنهای پرشکوه و فرخنده پنجاهمین سال شاهنشاهی پهلوی بشکرانه کسب اینهمه پیشرفتها و افتخارات و امنیت و آرامش کامل در مقابل رهبر مقتدر و عالیقدر خود سرتعظیم فرود آوریم (احسنست) .

در اینجا از موقعیت استفاده کرده و بعرض میرسانم در حوزه انتخابیه اینجانب مسائل زیادی از قبیل راه آب و برق و راه آهن و تلفن و کمک به کشاورزان و دامداران مورد نیاز هست بایستی توجه گردد - ابتدا مایلیم بمطلبی اشاره کنم که در رأس مطالب دیگر قرار دارد .

همکاران ارجمند استحضار دارند - در تاریخ ۳۴/۷/۲۹ در مورد کارخانه قند خاش بلوچستان سئوالی از جناب آقای وزیر صنایع و معادن تقدیم مقام ریاست معظم مجلس گردید بیش از یکسال از آن تاریخ میگذرد آقای وزیر صنایع و معادن تا حال کوچکترین جوابی نداده‌اند نمیگویم جواب ندادن بسئوال یک نفر نماینده مجلس بی‌اعتنائی بساحت مقدس مجلس شورای ملی و قانون اساسی است از نحوه کار چنین معلوم است در این مورد دستی در کار و اعمال نفوذی شده که جناب آقای وزیر صنایع و معادن بیش از یکسال از تاریخ سئوال میگذرد نتوانسته و یا نخواسته جوابی بدهد در غیر اینصورت بطور قطع همان روز مقرر جواب میداد با اینکه طبق ماده ۱۰۴ فصل یازدهم آئین‌نامه داخلی مجلس چنین مقرر است (دولت مکلف است از تاریخ ابلاغ سئوال ظرف یک هفته مغبیا بودن خود را برای جواب سئوال اعلام کند)

وقتی بسوابق کارخانه قند خاش مراجعه شود کاملاً میرساند نظر خاصی درین بوده زیرا در چند سال قبل تمام دستگاهها و ماشین‌آلات کارخانه قند بنام کارخانه قند خاش از خارج خریداری و تا چهار و پنج سال قبل در وزارت اقتصاد سابق موجود بوده و بعد معلوم نشد چه عواملی باعث شد که کار انجام شده‌ای را بدست فراموشی سپرده شد . از ذکر مطالب بیشتر در این باره فعلاً خودداری کرده مجدداً سئوال خود را تجدید میکنم انتظار دارم جواب سئوال در موعده مقرر داده شود که موکلینم در انتظار نباشند . اعتقاد دارم اگر در عصر رستاخیز و دوران سازندگی نسبت به امور مملکتی بی‌تفاوت باشیم و کارهای خلاف و احياناً فسادها را ببینیم و سکوت کنیم و تذکر ندهیم تا جلوی افراد خلافکار گرفته شود گذشته از همدستی با این نوع عوامل به شاهنشاه آریامهر و ملت ایران خیانت کرده‌ایم . باتوجه باینکه فرمانده بزرگ و تاجدار مافران جهاد و مبارزه با فساد را در همه زمینه‌ها صادر فرمودند گمان میکنم اعتقاد عموم نمایندگان محترم نیز همین باشد (صحیح است) .

هرکس اوامر شاهنشاه را سرسری انجام دهد ایرانی نیست . زنده باد شاهنشاه آریامهر - پاینده و جاوید باد ایران (احسنست) .

رئیس - آقای حجتی بفرمائید .

حجتی - بسم الله الرحمن الرحیم و به نستعین ، کمک می‌گیرم از خدای بزرگ که حافظ ما باشد از خطاها و لغزشها و توفیق عنایت فرماید قدم برداریم در راهی که خواست شاهنشاه آریامهر و ملت شریف ایران است (احسنست) . سال گذشته چندین مورد من تصدیع دادم و صحبت هائی در ساحت مقدس مجلس شورای ملی کردم یکبار عرضه داشتم کارگران هفت تپه وسیله انسانی برای حمل و نقل ندارند پنج روز پس از صحبت بنده روزنامه کیهان نوشت تریلی حامل کارگران واژگون شده و ۱۱ نفر کشته داده یکبار صحبتی داشتم درباره ترمیم جاده اندیشک - خرم‌آباد و خرم‌آباد - دزفول ، فردای آن روز ، روزنامه‌ها نوشتند مینی‌بوس واژگون شد و زنی و کودکش کشته شد یکبار دیگر صحبتی در این ساحت مقدس مجلس داشتم در مورد مبارزه با فساد که عکس‌العمل‌های شدیدی در خارج از مجلس بی‌آورد نتیجه این عکس‌العمل‌ها چیزی بود که دوستان همکار مجلس شاهد هستند و بهتر است از این مقوله صحبتی به میان نیارم این مطالب را از این جهت یادآوری کردم

که بدانید نماینده‌ای که مدعی است در عصر رستاخیز در پارلمان رستاخیز در آزادی انتخابات به مجلس راه یافته‌است حقیقت بین است و حقیقت پرست است و حقیقت می‌گوید (احسنست) امیداست که بتوانم تا پایان دوره نمایندگی همین راه را ادامه دهم امروز با معرفی وزراء جدید علاقه‌ای داشتم که بنام یک معلم قدیمی صحبتی داشته باشم باجناب وزیر آموزش و پرورش جدید که متأسفانه هنوز تشریف فرمانده‌اند . در این صورت تقاضا دارم سرکار خانم طالقانی عین مذاکرات مجلس را برای مطالعه ایشان مرحمت بفرمایند . دوستان عزیز ، معلمین قدیمی و زحمت کش و دلسوز وزارت آموزش و پرورش از انتصابات که در سطح مملکتی در وزارت آموزش و پرورش میشود ناراضی هستند در این انتصابات متأسفانه هنوز روابط در نظر گرفته میشود و ضوابطی در کار نیست (صحیح است) متأسفانه تنها یک مورد از ضوابط در وزارت آموزش و پرورش در نظر گرفته شده است و آنهم موقعی است که می‌خواهند گروه‌های ممتاز را به معلمان بدهند که در اینصورت آنها می‌توانند گروه ۱۰ و ۱۱ را بگیرند ولی ضوابطی که برای آنها در نظر گرفته شده است از هزار نفری که باید گروه ۱۰ و ۱۱ بشوند حداکثر ده یا یازده نفر بیشتر این گروه را نمی‌گیرند تقاضا دارم در این ضوابط تجدید نظر بشود اگر ضابطه‌ای باید باشد در احراز گروه ، ضابطه صداقت وامانت در کار باید باشد نه چیز دیگری (صحیح است) همکاران ارجمند همه میدانیم در عرض دو سه سال گذشته هزینه زندگی چگونه سرسام آور بالا رفت اگر به امیر شاهنشاه آریامهر مبارزه باگران فروشی نمیشد معلوم نبود وضع مایه کجا می‌رسید ، مبارزه باگران فروشی که صادقانه همه ملت ایران در این راه تلاش کرده‌اند فقط توانسته است مقداری جلوی زیاده‌روی فروشندگان را بگیرد با این وصف تصور بفرمائید در عرض این سه سال کارمندان دولت و حقوق بگیران در چه وضعی هستند ، وقتی کارگرساده‌ای پنجاه یا هشتاد تومان مزد می‌گیرد و بعد شرط هم میکند که کارمن در سایه باشد نه در آفتاب ، کارمند بازنشسته‌ای که سی چهار سال زحمت کشیده است نمی‌تواند با مختصر حقوق بازنشستگی بسازد باید برای کارکنان دولت فکری کرد دوستان بحث من معلمان مملکت هستند ، اعلیحضرت می‌فرمایند با مردم دروغ نگوئید . اجازه بفرمائید به خودمان دروغ نگوئیم و لااقل به خودمان راست بگوئیم ، معلم مدرسه ملی که ۲۰ تومان حقوق می‌گیرد چگونه می‌خواهد خود را اداره کند؟ چطور از او توقع داریم زحمت بکشد و کار کند و صادقانه هم کار کند ، اونمی‌تواند چنین کند ولی صادقانه

عرض می‌کنم معلمین احساس آسایش و آرامش می‌کنند به این دلیل که عشق شاه و وطن دارند و با عشق به شاه و خدمت به مردم به کلاس می‌روند و وطن پرستی و شاه دوستی را تدریس می‌کنند و تزریق می‌کنند (احسنت) باین دلیل آرامش دارند باید باین طبقه فکری کرد ۳ سال است که مدارس ملی بامر شاهنشاه دولتی شده اند برای مدارس ملی، تاکنون فکری نشده است نه برای مدرسه و نه برای معلمین مدارس ملی معلمین مدرسه ملی ۶۰۰ تومان حقوق می‌گیرند معلم در بدو استخدام ۱۲۰۰ تومان حقوق می‌گیرد باید ۳۰۰ تومان بگذارد رویش که دوتا اطاق اجاره کند آیا این می‌تواند این زندگی را تحمل کند این زندگی قابل تحمل است؟ این معلمین چشم امیدشان به شاه و مجلس رستاخیز و دولت خدمتگزار است امیدوارم جناب وزیر آموزش و پرورش بتواند قدم مؤثر و مفیدی بردارد (انشاءالله) به معلمین باید وام مسکن داده شود گاهی ندارند که تعدادشان زیاد است دو بیست، سیصد هزار معلم داریم آنها نمی‌توانند با حقوق ماهیانه خودشان خانه اجاره کنند باید بحال آنها فکری کرد، همه مؤسسات و سازمانها و بانکها وام مسکن میدهند به معلمین هم وام مسکن بدهند تا یک چهار دیواری بسازند سال گذشته یک پیشنهادی داشتم که به امر مقام ریاست این پیشنهاد مطرح نشد امروز در مجلس رستاخیز آن پیشنهاد را عنوان میکنم به معلمین مملکت ۱۰ روز در پایان سال پاداش میدهند آنها بیشتر از این حد توقع دارند، آنها می‌گویند ما کارمند دولت هستیم کارمندان دولت یکماه پاداش میگیرند در حالیکه اغلب سازمانها و مؤسسات شب عید به تعداد افراد خانواده عیدی و شیرینی و حتی کادو به منزل کارمندان می‌فرستند معلمین چه کرده اند که نباید از این مواهب برخوردار باشند و فقط ۱۰ روز پاداش بگیرند تقاضای بذل توجه خاص دارم یکبار دیگر تقاضا میکنم از وزیر جدید آموزش و پرورش در مورد حقوق و پاداش معلمین و وام مسکن آنها توجه خاصی داشته باشید تقاضای کنم برای انتصابات حتماً اشخاص صالح و صدیق و خدمتگزار صادق شاهنشاه آریامهر انتخاب بشوند که بتوانند رضایت اکثریت ملت ایران و رضایت کارکنان فعال و زحمت کش آموزش و پرورش را فراهم بکنند بیشتر از این توضیح نمیدهم و اگر وقتی مانده است به آقای دکتر رئیسی میدهم. متشکرم (احسنت)

رئیس - آقای نوری اسفندیاری بفرمائید.
علی پاشا نوری اسفندیاری - بنام خداوند جان آفرین حکیم سخن در زبان آفرین

بنام شهنشاہ با فر و گاه

خداوند ملک خداوند گاه (احسنت)
 با اجازه جناب آقای رئیس و همکاران عزیز و ارجمند دو مطلب مهم از نیازمندی فوری حوزه انتخابیه ام را بر حسب وظیفه جهت جلب نظر هیئت محترم دولت بعرض میرسانم ۱ - شکایت اهالی شهرستان نور از زمان نامناسب انتخاب شده برای سرشماری ۲ - درخواست کمک برای سیل زدگان شهرستان نور چنانچه استحضار دارند در جلسه ۱۷، ۱۵ تیرماه در نطق قبل از دستور اظهار داشتم تعیین وقت سرشماری در آبانماه برای روستاهای شهرستان نور بسیار نامناسب است چون کلیه مردان خانواده برای امرار معاش و جبران کمبود نیازمندیها ناچار بمهاجرت موقت هستند و اکثرآً بتهران و شهرهای مازندران برای تحمیل درآمد عزیمت مینمایند اکنون مأمورین سرشماری به این مشکل بطور محسوس برخورد نمودند ضمن اینکه از شانس بد اهالی برف و باران و سیل مزید بر علت شد و مأمورین از لحاظ ایاب و ذهاب و نداشتن وسیله نقلیه در مضیقه هستند مشکل بزرگ دیگر نبودن پدر خانواده در روستاهاست یا برعکس پدری فرزندش را برای طی دبیرستان بشهر فرستاده است اکنون شناسنامه فرزندش مورد قبول نیست و یازنی همسرش شناسنامه اورا بیه راه برده مأمورین برای او برگ پرکرده اند اشکالات پیشتر از دیگر که از ذکر آن بعلمت طول کلام خودداری میشود بهر صورت متجاوز از هشتصد هزار نفر نوری اکنون در تهران و سایر شهرهای مازندران مشغول کارند این عده بر دو قسمت میشوند یکعده هم در روستاها خانه و منزل دارند و هم در تهران یا شهرهای مازندران در واقع مانند عشایر تابستان و زمستان تغییر محل میدهند و همچنین عده ای فقط در روستاها منزل و مسکن دارند ولی در این فصل در تهران و سایر شهرها بطور متحرک به صورت - لحاف دوز - حلاج - نمد مال - کارگر ساختمان و حمام کار میکنند و این جمعیت در حدود دو بیست هزار نفر میشوند و برای شهرستان نور اضافه شدن این عده جالب و قابل اهمیت است چه طبق ضوابط جمعیت اعتبار عمرانی بشهرستان نور میدهند و کلیه این جمعیت در تابستان از نماینده محلی خود حمام بهداشتی - راه اسفالت - راه روستائی - لوله کشی بهداشتی - درمانگاه میخواهند در حالیکه اعتبارات عمرانی این افراد به تهران یا سایر شهرستانها بر حسب آمار داده میشود و اشخاص بسیار بحساب جمعیت مملکت منظور نمیگردد از جناب آقای هویده نخست وزیر محبوب استدعا دارم بر سرشماری کشور دستور فرمایند

بمسئولین سرشماری نور ابلاغ شود که اولاً مهاجرانیکه خانه های آنان در روستاهای نور است طبق صورت دهبانان وانجمن ده در آمار منظور و بوسیله دهبانان احضار و کارت عشایری به آنان داده شود ثانیاً افرادی که از تهران یا سایر شهرها برای سرشماری در وقت تعیین شده بوطن خود بازگشت میکنند بدون رعایت نوبت سرشماری شوند تلگراف شکایت اهالی بمقام ریاست تقدیم میگردد موضوع دوم قابل توجه خسارتهای سیلابهای مورخ ۱۲/۷/۳۵ و ۲۰/۷/۳۵ در شهرستان نور می باشد این سیلابها بشهر نور و روستاهای بخش مرکزی و بخش چماستان آسیب و صدمه زیاد وارد ساخت و متجاوز از یکصد و بیست خانه و اصطبل روستاها را خراب نمود و بالغ بر سیصد هکتار مزارع لویا روغنی و برنج را نابود و در حدود پنج میلیون تومان خسارت وارد ساخت به روستاهای جلیکان - افراسیاب کلا - قاسم آباد - کندیاب - سالدسئلی شیر کلا - درکابی - دار کلا - تورانکلا - و رازده علیا - باریکلا آسیب و خرابی بیشتری وارد ساخت و پل روی رودخانه رزک را خراب نمود عبور ماشینهای راه چماستان آمل از کتب رودخانه انجام میگردد.

فتوکی نامه های سیل زدگان اهالی روستاهای فوق الذکر تقدیم مقام ریاست میگردد.

پیشنهادات فرمانداری و شیروخورشید سرخ شهرستان نور برای ترمیم خرابی و آسایش سیل زدگان بشرح زیر میباشد.

۱ - برای کمک به کشاورزان آسیب دیده بانک کشاورزان نور مبلغ بیست میلیون ریال وام طویل المدت به کشاورزان به پردازد چون بانک کشاورزی نور چنین اعتباری در اختیار ندارد از شیروخورشید سرخ مرکزی یا بانک کشاورزی و تعاونی مرکزی این اعتبار تأمین و حواله گردد.

۲ - هیئت مرکزی شیروخورشید سرخ مبلغ دو میلیون ریال کمک بلاعوض جهت کشاورزان بی بضاعت شیروخورشید سرخ نور حواله نمایند تا تحت نظر کمیسیون مربوطه پرداخت گردد.

۳ - قریب بیست خانوار کشاورزان قریه سالدسئلی از بخش چماستان که بعلمت پستی محل سکونت دائماً در معرض خطر سیل هستند پنج هکتار زمین از منابع طبیعی در محل دیگر به آنان داده شود که از آن محل کوچ کنند و سرچنگداری مازندران طی شماره ۱۰۷۲۱ - ۴/۳/۱۴ این پیشنهاد را نمود و وزارت منابع طبیعی و کشاورزی تاکنون ترتیب اثر نداده است.

۴ - رودخانه های منطقه شهرستان نور بخصوص رودخانه های آتش رود - رزک - وازرود - ماهرود و غیره در اثر سیلابهای متواتر پر شده بمحض بارندگی آب بداخل روستاها سرازیر میشود با مراجعات مکرر اهالی به استانداری مازندران و تعاون امور روستا و مهندس استان تاکنون موفق بدریافت بولدوزور جهت لاروی رودخانه ها نشدند ۵ - برای تجدید بنادر روستاهای سیل زده نیازمند به سیمان و چوب می باشند که اولی نایاب و دومی را جنگلبانی اجازه نمیدهد.

از جناب آقای نخست وزیر محبوب استدعا دارم اوامر مؤکد درباره خواسته های بالای اهالی شهرستان نور بمقامات مسئول صادر فرمایند تا سیل زدگان در این فصل باران و سرما دارای خانه و آشیانه گردند دیگر عرضی نیست زنده باد شاهنشاه آریامهر - پاینده ایران عزیز (احسنت).

رئیس - آقای حیدر زاده امین بفرمائید.

حیدر زاده امین - بنام خدای بزرگ و توانا و بنام نامی شاهنشاه آریامهر - جناب آقای رئیس - خانمها و آقایان بعلمت محدود بودن وقت و نبودن فرصت کافی برای عرض تمامی مشکلات و نیازمندیهای عمرانی حوزه انتخابیه خود (بناب و ملکان) صرف نظر و فهرست آنها را بمقام محترم ریاست تقدیم استدعا دارد مقرر فرمایند در صورت جلسه مذاکرات مجلس عیناً درج و چاپ شود.

از جناب آقای دکتر شادمان معاونت محترم پارلمانی نخست وزیر بسیار سپاسگزاریم که همیشه به نطق نمایندگان با علاقه و توجه خاص تا آخر گوش می دهند و مطالب حساس و ضروری آنها یادداشت و به مقامات و سازمانهای مربوطه منعکس می فرمایند.

صورت جلسه مذاکرات مجلس چکیده واقعیتهای خلاصه مشکلات و نیازمندیهای نقاط مختلف مملکت می باشد بدون اینکه زحمتی بکشید و کارشناس و بازرس بفرستید با یک توجه جزئی و صرف وقت کمتر می توانید اطلاعات بکر و دست اول را در اختیار داشته باشید مطالعه صورت جلسه مذاکرات مجلس را به هیئت محترم دولت که کمر همت برای خدمت بسته اند توصیه می نماید.

و قبل از وارد شدن به اصل مطلب وظیفه ملی خود میدانم از تأسیس بنیادهای نیکوکاری خاندان جلیل سلطنتی بخصوص از بنیاد نیکوکاری فرح پهلوی شهبانوی ایران که نشانه تجلی علائق معنوی و سرآغاز دیگری است برای سعادت و به روزی ملت ایران با قلبی

سرشار از سپاس و حق شناسی یاد کنم (احسنست).
 خداوند وقتی بخواد ملتی را به سعادت و به روزی و افتخار و سربلندی و عظمت برساند فضل خود را بصورت رهبری بینا و دانا و توانا و خیراندیش و بافضیلت و باایمان ظاهر می‌سازد و باو قلب سلیم و نیروی باطنی می‌بخشد تا رسالت انسانی خود را در حق آن قوم که شامل رحمت و فایض فضل ایزدی شده اند بشایستگی بپایان برساند هزاران بار شکر بردرگاه احدیت بی‌نیاز که قوم ایرانی را شامل فضل عمیم خود ساخته و بزرگترین و دشوارترین و سنگین‌ترین رسالت و رهبری را بدو مان جلیله پهلوی سپرده تا کشتی طوفان زده این ملت کهن را که از هر نظر دستخوش حوادث و هرج و مرج و نابسامانی گردیده بود بساحل نجات رهنمون باشند (صحیح است).

سردار بزرگ و شجاع ایران اعلیحضرت رضا شاه کبیر سرلسه دودمان شاهنشاهی پهلوی باایمان راسخ و اراده آهنین و وطن پرستی قابل ستایش این رسالت تاریخی و انسانی را شروع و از آن تاریخ هر روز صفحه زرینی در تاریخ درخشان و پرافتخار این ملت کهن گشوده میشود. شاهنشاه آریامهر فرزند خانق و برومند این سردار وطن پرست درانجام این رسالت تاریخی و انسانی تمام وجود و هستی خود را برای اعتلاء نام ایران عزیز و سعادت و به روزی ملت حق شناس خود و استقرار صلح و صفا و برادری درجهان متشنج امروزی مصروف می‌فرماید سپاس و ستایش و درود بی‌پایان نمایندگان عصر رستاخیز نثار مقدم شاهنشاهی باد که دمی از فکر سعادت و خوشبختی ملت خود و رفاه جامعه بشریت غافل نیستند. (صحیح است). شاهنشاه آریامهر مانند یک حکیم دانا و بینا و یک طبیب حاذق و خیراندیش دردهای اجتماعی ملت خود را باشایستگی و آگاهی کامل تشخیص و به موقع و در وقتش بدرمان آن قیام و اقدام فرمودند.

انقلاب اصیل و سفید شاه و مردم و ثمرات ۱۷ گانه این انقلاب مقدس نمودار تشخیص صحیح و نمونه بسیار بارز است از شهادت و آینده‌نگری شاهنشاه که همراه و توأم بود از ایمان و توکل بسیار بسیار قوی احاطه و آگاهی اعجاب انگیز شاهنشاه آریامهر به مسائل اجتماعی و اقتصادی و فرهنگی و سیاسی و نظامی دنیا مایه غرور و باعث تحقق سریع آرمانهای ملی و میهنی می‌باشد و تماس مستقیم با ملت باعث شده علائق معنوی بسیار عمیق شاه و ملت به علائق عرفانی و روحانی تبدیل شود اینجاست که می‌گوییم شاه ————— شهریارا

پایه‌های تخت و اورنگ شاهنشاهی به مستحکمی ابدیت در قلبهای زنده‌ها جاویدان خواهد ماند (احسنست).
 همین علائق معنوی و روحانی بود که شاهنشاه آریامهر و شهبانوی مهربان در مسافرتهای پرثمر خود باستانها بخصوص در مسافرت باستان آذربایجان شرقی بدون تشریفات به میان انبوه مردم تشریف می‌بردند و در دلد مردم را شخصاً استماع می‌فرمودند.

شاهنشاه آریامهر با دلسوزی کامل به حل مشکلات اجتماعی ایران عزیز علاقه‌مند هستند و در نطق تاریخی خود در آذربایجان به بزرگترین مشکل ایران یعنی مشکل مسکن و زمین اشاره فرمودند و در افتتاح مجلسین باحاطه کامل و بیانات حکیمانه که هر جمله آن دریائی بود از معنی و مفهوم مجدداً به حل مشکل مسکن و زمین اشاره فرمودند تا سرمشقی باشد برای دولت خدمتگزار هویدا که مچری امین و صادق نیت عالیله شاهنشاه هستند و سرمشقی باشد برای نمایندگان مجلس رستاخیز که بنشینند برای این درد بی‌امان اجتماعی که بحالت حساس و انفجار رسیده و رویهم ۷۵٪ درآمد مردم را می‌بلعد چاره‌جویی نمایند اکنون که حل مشکل مسکن تا این حد مورد توجه ذات شاهانه میباشد بیائید در کمیسیونهای مختلف مورد مذاقه و مظانعه و بررسی قرار بدیم و چاره‌جویی را به کانونهای حزبی سرتاسر مملکت بکشانیم شاید با فضل خداوندی‌گره این مشکل بزرگ در مجلس رستاخیز باز شود و دینی از دیون ملی نمایندگان ادا گردد و اگر به مشکلی برخورد نمودیم از نیروی تدبیر و ارشاد شاهانه استمداد بجوئیم ایمان راسخ داریم که شاهنشاه آریامهر با یک ارشاد و فرمان انقلابی این مشکل بزرگ فرنگ را که از مشکلات گذشته ارباب رعیتی بزرگ نیست برای همیشه در ایران عزیز حل خواهند فرمود.

ما خود شاهد عینی حل بزرگترین مشکلات ایران عزیز بدست توانای شاهنشاه بودیم و دیدیم از نبوغ ذاتی خود بدهقان رنج‌دیده آزادی بخشید و عدل پهلوی بدورترین روستاهای کشور ارزانی فرمود آنها و جنگلهای مملکت را برای رفاه ملت، ملی اعلام دست غارتگران را از سرمایه‌های ملی کوتاه کرد اینجاست می‌تواند بایک نسخه شفا بخش مشکل مسکن و زمین و بی‌خانمانی را برای همیشه درمان بخشد.

شاهنشاه علاقه‌مند هستند حقایق تلخ و شیرین با شهادت‌گفته شود پس وظیفه مادر مقابل شاهنشاه روشن است مجلس رستاخیز باید حقایق را بدون پرده و ابهام بازگو و سکوت را خیانت به شاه و میهن و ملت ایران بداند

بقول جناب آقای نخست‌وزیر ما باید آنطور که از گفتن و شنیدن موفقیتها لذت می‌بریم و انتخاری می‌کنیم همانطور هم از گفتن ناکامیها و شکستها نباید بهراسیم زیرا تجربه اندوختن از شکستها نوید بزرگی است برای موفقیت‌های بعدی خوشبختانه دولت خدمتگزار هویدا ثابت کرده که از انتقاد صحیح و سالم و سازنده استقبال می‌کند و برای بهره‌گیری از انتقادات سالم شهامت شنیدن هم دارند در اینجا وظیفه خود میدانم از خدمات صادقانه دولت خدمتگذار امیرعباس هویدا نخست‌وزیر با قلبی سرشار از صفا و حق‌شناسی یاد کنم و از همکاران قدیمی ایشان بخصوص جناب دکتر آموزگار که مرد بسیار با شخصیت و با فضیلت هستند به نیکی یاد کنم و توفیقشان را در مقام دبیر کلی حزب رستاخیز ملت ایران از خداوند مسئلت دارم و به همکاران جدید دولت که چهره‌های شایسته هستند تبریک بگویم (احسنست).

در اینجا لازم میدانم توجه دولت و ملت و حزب و مجلس را که زیر سایه وحدت ملی یکی هستند وجدائی ندارند به قطعنامه اخیر کنگره پرشکوه و باجلازل حزب رستاخیز ملت ایران معطوف بدارم که می‌گوید
 پرکاری صادقانه و تقوا و پرهیزکاری و فضیلت اخلاقی و مبارزه با فساد در کلیه شئون مملکتی بخصوص شئون اداری باید بنحو بی‌گیر ادامه بیائید سنجش و اصلاح را از خود شروع و شعار اصلاح از خود رادر کلیه دستگاههای مملکتی رسوخ بدهیم خواستن توانستن است بفضل خداوندی موفق خواهیم بود مردم سرتاسر ایران عزیز بخصوص حوزه انتخابیه بنده از مواهب عالیله انقلاب در عصر رستاخیز بشایسته‌ترین وجه برخوردار هستند ولی قانع نیستند میخواهند و با زهم میخواهند خواستن را توانستن می‌دانند از نمایندگان عصر رستاخیز بیش از ادوار گذشته توقع دارند می‌گویند شما با مشکلات و دردها و غمها و شادیهای ما آشنا و مأنوس هستید باید تا آنجا که امکان دارد توجه دولت خدمتگذار را به نیازهای روستائی جلب تادر برنامه ششم اولویت‌های شایسته‌ای بروستاها قائل شوند و می‌گویند خدمات دولت موقعی نتایج پرثمر خواهد داشت که سپردن کار مردم بدست مردم با اختیارات بیشتر همراه باشد نه اینکه دولت زحمت بکشد اعتبارات گوناگون منجمله اعتبار طرحهای خاص ناحیه‌ای برای عمران و آبادی در رفاه مردم تأمین بکند ولی مانند طرحهای خاص ناحیه‌ای بناب بعنوان اینکه پیمانکار با رسیدن فصل زمستان و سپری شدن فصل

ساختمانی اعتبار مربوطه عودت داده شود بهتر است تسهیلات قانونی فراهم شود تا اینگونه اعتبارات بطور امانی و نیمه امانی که بسیار سریع و با حرفه خواهد بود بوسیله شهرداران بانظارت انجمن‌های شهر و شهرستان بمصرف برسد نتیجه بازدهی بسیار عالی و چشمگیر خواهد بود مانند اعتبار تبصره ۱۹ که در اختیار نمایندگان قرار داده شده در منطقه بنده ۵۹٪ مردم خودیاری داشتند از جناب آقای دکتر شادمان معاونت محترم پارلمانی درخواست می‌کنم نسبت بپرداخت بقیه اعتبار موضوع تبصره ۱۹ را از طریق سازمان محترم برنامه و بودجه تسهیلاتی فراهم فرمایند که نمایندگان در حوزه‌های خود تعهداتی کرده‌اند و پروژه‌ها بخوبی پیشرفت می‌نمایند.

در پایان عرایضم از جناب آقای مهندس معینی‌وزیر محترم کشور که همه ایشان را به پرکاری و صفای قلب می‌شناسیم درخواست می‌کنم نسبت به لایحه تقسیمات کشوری که وعده آن از حد گذشته بعد از پایان سرشماری عمومی درخواست می‌کنم نسبت به لایحه توجه عاجلی مبذول تاحق بخشهای مستعد کشور منجمله بخش ۵۰ هزار نفری بناب که همه ضابطه‌های لازم را دارد ضایع نشود. از جناب آقای دکتر کیانپور وزیر محترم دادگستری درخواست می‌کنم تسهیلاتی فراهم فرمایند بخش ۲۰ هزار نفری ملکان با ۱۱۴ روستا حدود ۹۰ هزار نفر جمعیت از مزایای قانون مالک و مستأجر بهره مند و با اقدام فوری سازمان ثبت کل و وزارت کشاورزی و امور روستاها به املاک و خانه‌های مسکونی اهالی ملکان سند مالکیت صادر شود. از جناب آقای مهندس روحانی وزیر محترم کشاورزی درخواست می‌شود دستور فرمایند علت کاهش محصولات کشاورزی شرکتهای تعاونی تولید منطقه ملکان بخصوص روستای حسین‌آباد از ۱۰۰ تن به ۲۰۰ تن بررسی فرمایند. از جناب دکتر وحیدی وزیر محترم نیرو درخواست می‌کنم در تعرفه ۴ تخفیفی قائل شوند که برای روستاها کمر شکن می‌باشد نمی‌توانند از مزایای برق استفاده نمایند توجه سازمان اموراتخدامی کشوری را به تعیین تکلیف عده کثیری از هم وطنان جوان و پیر امید را که در سازمانهای مختلف منجمله در وزارت پست و تلگراف بعد از حدود ۷ سال رسمی نشده‌اند جلب و همچنین توجه مسئولین امر را به تطبیق وضع حقوقی کارمندان بازنشسته و عنایت بخواسته‌های قانونی آنها معطوف میدارد با این

درخواست بعراض خود خاتمه می‌دهم از جناب آقای نخست وزیر و وزراء محترم درخواست می‌کنم که موقع تدوین و تنظیم برنامه‌ها و تقسیم اعتبارات بوضع روستاهای کشور توجه عاجلی مبذول و از امسال اولویت مال روستاها و بخشهای عقب افتاده مملکت باشد - جاوید شاهنشاه - پاینده ایران - جاوید باد وحدت ملی (احسنت)

رئیس - آقای دکتر طبیب بفرمائید .

دکتر طبیب - جناب آقای رئیس ، همکاران ارجمند ، خانم‌ها و آقایان سردار بزرگ تاریخ ایران رضا شاه بزرگ چندین بار به بوشهر و خلیج فارس تشریف فرما شدند یکی از آن تشریف‌فرمائی‌ها که خاطره جاودانی دارد و هرگز مردم دایر و میهن پرست خلیج فارس آن خاطره را از یاد نخواهند برد ، هنگامی بود که رضا شاه هنوز به عنوان وزیر جنگ و سردار ایران پرست این مرز و بوم قدم به بوشهر گذاشتند یعنی هنوز سلطنت شاهنشاهی ایران به آن سردار بزرگ تنویض نشده بود در آن روز که سال ۱۳۰۱ شمسی بود بزرگترین و بیشترین ناراضی مردم جنوب ایران ، یعنی خلیج فارس ، استقرار ارتش بیگانه و استعمارگر در آن نواحی بود . زیرا در ایران و بخصوص خلیج فارس خلاء قدرت وجود داشت یعنی صاحب خانه در خانه خودش قدرت نداشت و آنکه در آنجا حکومت می‌کرد ، حکومت بیگانه بود ، مثل وجودی که بیمار شده باشد ، این بیمار در معرض قدرت انواع و اقسام میکروب‌ها و باکتری‌ها باشد کشور ما به یک چنین دردی دچار شده بود . در آن روز در تاریخ پنجم برج قوس ۱۳۰۱ اعلامیه‌ای بنام امتنان و به امضای وزیر جنگ رضا از طرف آن سردار بزرگ صادر شد و متن آن ورقه را برای ضبط در تاریخ و برای ثبت در صورت جلسه تقدیم مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی می‌کنم . در این اعلامیه گفته شده که اهالی از توقف قشون خارجی در بنادر اظهار نگرانی کرده‌اند خاطر نشان می‌نمایم که قشون خارجی سابقاً در پایان جنگ المللی بواسطه ضعف حکومت مرکزی تهران و به عنوان حفظ موقعیت سرحدی اعزام گشته ، اما در این موقع که بفضل خداوندی توسعه دایره نظام و تنسیقات قشونی مخظورات متعوره را از هر جهت مرتفع داشته است البته بقیه السیف قشون فوزی هم هرچه باقی مانده اند رجعت و معاودت و برای آقایان اهالی از این حیث جای نگرانی نیست . رضا شاه کبیر یعنی آن سردار بزرگ بمردم قول داد که قدرت واقعی ملی را احیاء بکند و حقیقتاً باین قول خودشان

وفا فرمودند روز ۱۴ آبان سال ۱۳۱۱ یعنی در سال ۳۴۹۱ شاهنشاهی برای بار دیگر آن سردار بزرگ به بندر بوشهر تشریف فرما شدند و آنروز نطنز نیروی دریائی شاهنشاهی ایران ریخته شد و شاهنشاه رضا شاه بزرگ در بوشهر قدم به عرشه ناو پلنگ گذاشتند و این همان نیروی دریائی بود که استعمارگران از آن وحشت داشتند در گذشته پیش از روی کار آمدن رضاشاه تمام ناوگان ایران عبارت از یک کشتی قراضه بود با آمدن این ناو ایرانی و برای باز دید از کشور هند که در آن موقع تحت استعمار استعمارگران بود این مسئله تجهیز نیروی دریائی ایران وحشت در دلها افکند بطوری که از طرف مجلس عوام انگلستان از دولت درباره نیروی دریائی ایران سؤال شد یعنی چون در روزنامه‌های انگلیس نوشتند که تمام نیروی دریائی ایران عازم هندوستان شده است این موضوع به عنوان یک وحشت در مجلس عوام کشور انگلستان مورد پرسش قرار گرفت و وزیر دریا داری انگلیس جواب داد آن چیزی که می‌گویند نیروی دریائی شاهنشاهی ایران فقط یک کشتی است . در سال ۳۴۹۱ شاهنشاهی برابر با ۱۳۱۱ شمسی با همت رضاشاه بزرگ نیروی دریائی ایران با هفت صد استعماری پایه ریزی شد در آن موقع لر در یاداری انگلیس گنت نیروی دریائی ایران در برابر نیروی دریائی انگلستان مانند پشه ایست در مقابل یک فیل ولی یک پشه میتواند فیل را مورد مزاحمت قرار بدهد و چنین بود که دیدیم در آن شب سوم شهریور سال ۳۴۹۱ آنها ناجوانمرانه و بطور ضد انسانی عمل کردند و چگونه میمان‌های ناخوانده، که چنین عنوان میکردند قصد بازدیدهای دوستانه از کشتی‌های ایران را دارند و این عمل را موکول به فردا کرده بودند و در آن شب لنگر انداختند پهلو پهلو با ناوهای جنگی ایران و در آن سینه دم سوم شهریور با فوجی ترین و ننگین ترین وضع گلوله‌های توپ خودشان را به سوی ناوگان ایران رها کردند و تمام نیروی دریائی ایران را منهدم و آب خلیج فارس را با خون جوانان و سربازان و با خون نیروی پاسداران این مرز و بوم کسه سوگند یاد کرده بودند گلاگون شد . در هر صورت ما مردم خلیج فارس پیشرفت و پیروزی غرور آفرین نیروی دریائی شاهنشاهی را که پشتیبان سیاست مستقل ملی و حافظ موجودیت ما و مافوق اصول انقلاب ایران است ارجح می‌نهم و به روان رضاشاه کبیر بنیان گذار ارتش بزرگ و فرزند بر و مندش شاهنشاه آریامهر درود می‌فرستیم متشکرم (احسنت)

رئیس - آقای دکتر رئیسی بفرمائید .

دکتر رئیسی - خانم‌ها و آقایان همکاران گرامی امروز صبح روزنامه رستاخیز را دیدم دریغ آمد که چند دقیقه‌ای وقت شما را نگیرم و در قبال اساسی‌ترین موضوعی که برای مردم ایران پیش آمده است صحبت نکنم . سپاس بی‌کران مجلس و مجلسیان به حضور رهبر عالیقدر ایران که در مواقع حساس که احساس می‌فرمایند تنگناهایی ممکن است در قسمتهای مختلف برای ملتشان پیش بیاید با فرمانی بسیار قاطع و صریح مسئولین مربوطه را متوجه به نکات ضعف خود می‌فرمایند (صحیح است) این اولین بار نیست، ما بارها از رهبر عالیقدر خود این چنین دستوراتی را در مواقع حساس درک کرده و گرفته ایم سپاس به پیشگاه مبارکش می‌داریم که اساسی‌ترین موضوعات را در این فرمان اخیر به مسئولین مربوطه گوشزد فرمودند کسی که وزیر میشود کسی که مسئولیت قبول میکند باید طرح بدهد باید به ملت جواب بدهد البته ملتی که آهنگی به جلودارد ملتی که به سرعت پیش میرود در اجرای طرح و برنامه‌های خود ممکن است در بعضی از قسمت‌ها نارسائی‌هایی ببیند تحمل نارسائی را میکند ولی در موقع خود با چنین فرمان قاطع و صریح که آغازش معلوم، انتهایش معلوم و خواسته‌اش مشخص است و به صورت امریه صادر میشود می‌خواهند جریان نارسائی‌های اجتماعی یا ضایعاتی که احتمالاً ممکن است بوجود بیاید بکنند اول در امر کشاورزی ببینیم ما چه می‌خواهیم کشاورزی چیست؟ چه آبی چه خاک، چه میزانی پروتئین لازم داریم جمعیت، بارشده بخصوصی که به جلو میرود، جمعیت به طرف درآمد سرانه بیشتر پیش میرود این کار بیشتر لازم دارد، خدمات رفاهی بیشتری خواهد رشد مشخص است، آب و خاک هم در این مملکت و برای این ملت مشخص است زمینی که باید زیر کشت زراعتی برود مشخص است آیا چه میزان پروتئین با چه عواملی از چه نوعی برای این ملت از طریق کشاورزی باید تهیه شود؟ آیا مادرست در مرحله‌ای قرار نگرفته ایم که در وسط کشاورزی سنتی و مکانیزه گیر کرده باشیم باید طبق این زمان مشخص شود که ما از چه سیاستی در امر کشاورزی تبعیت خواهیم کرد میزان کالری مورد احتیاج هر فرد ایرانی که هر روز مصرف می‌کند مشخص است و آن‌ها که کمتر کار میکنند مشخص است این کالری باید بچه طریق تأمین بشود میزان این چقدر در سال خواهد شد چقدر کالری به توسط پروتئین‌هایی که بوسیله کشاورزی تولید خواهیم کرد تأمین خواهد شد چقدر مورد نظر است که ما محصولات کشاورزی را از طریق خود

کفائی در آب و خاک خودمان تأمین کنیم چقدر نیاز به خارج داشته باشیم باید مشخص باشد . باید بدانیم به کجا می‌رویم و از کجا شروع کرده ایم مادر عرض این مدت پیشرفت‌های بسیار سریع داشته ایم ولی به اینها قانع نیستیم ما طبق امر عالیحضرت ، طبق فرموده خود ایشان دیگر من وکیل، شمای وزیر به ملت خود دروغ نخواهیم گفت در قبال مسائل کشاورزی مایشتر از این انتظار داشتیم مبیایست بیشتر از این از آب و خاک استفاده می‌کردیم آیا عواملی که امروز بتواند خواسته‌های دولت را در امر کشاورزی برآورد بکند و محصول بدهد داریم یا کمبود داریم ؟ مسلماً به این طریق که مشخص شده در عرض دو ماه باید بگوئیم که چند درصد از مردم باید در امر کشاورزی مشارکت داشته باشند، برای تأمین پروتئین و مواد غذائی از داخل که بطریقه خود کفائی برای مردم فراهم گردد . بحث خود کفائی بحث مفصلی است و ممکن است خود آقایان همه بهتر از من اطلاع داشته باشند . این یکی از فرامین شاهنشاه رهبر ملت ایران است موضوع دوم ، امر صنایع است . بدون شک دولت در عرض این مدت از صنایع داخلی بحق حمایت کرده و این حمایت بخاطر این بود که بتواند بر روی پای خود بایستد و بلکه در بازارهای جهانی بتواند قابل رقابت باشند بطور خیلی مشخص باید این را اقرار کرد که در بعضی قسمتها صنایع ایران توانسته میزان قابل توجهی از مصرف داخلی مملکت را تأمین بکند ولی در بازارهای بین‌المللی هنوز نتوانسته عرض اندام لازم را بکند . و باید اینها حتماً در این روال قرار بگیرند و کشاورزی مملکت در قسمتهائی مورد تورم قرار نگیرد و باید ترتیبی داده شود که کشاورزی از نظر صنعتی در سراسر مملکت بر حسب احتیاجات گسترده بشود و با میزان ذخایری که در مملکت وجود دارد این صنایع باید گام بگام جلو برود و باید بجائی برسیم که بازارهای خارجی در مقابل صنایع ما صف بکشند . یعنی ما دنبال صنایعی برویم که بلافاصله دنیا خریدارش باشد . حمایت دولت از صنایع یک مقدار موجه است و یک مقدارش خواهی نخواهی ایجاد در دسر برای مردم میکند . اگر رقیب نداشته باشند و بیکه‌تاز باشند آنطور که باید و شاید کمیت و کیفیت نمیتواند قابل عرضه باشد صنایعی میتواند قابل عرضه باشد و میتواند سرپا بایستد که خیلی هم از طریق حمایت دولت نترن شود موضوع سوم راجع به بنادر است . صحیح است که سورشازر هائی همیشه از طرف دولت و ملت داده شد برای اینکه محتاج محصولات بودیم برای پیشرفت خود احتیاج داشتیم ولی

قبول بفرمائید که برنامه ریزی آن آنطور که باید و شاید درست نبود پس بجای اینکه محصولی مدتی روی دریا بگردد و ماسورشارژ بدهیم اگر ظرفیت بنادر ما از نظر برنامه ریزی صحیح شده بود شاید احتیاج باین سورشارژ نبود. کمالاتی که ممکن است کشتیهائی که روی دریا میگردند ایجاد فساد در محصولاتشان بشود و یک ضرری هم از آن طریق وارد بشود. امیدوارم که باین فرمان شاهنشاه باین فرمان بزرگ باین فرمان که نویدی است برای ملت ایران باین فرمان که ما مجلسیان را روز بروز امیدوارتر برای نیل و رسیدن به تمدن بزرگ میکنند برای ما راه و تسهیلاتی فراهم خواهد کرد بتوانیم در قبال این تنگناهایی که تاکنون پیش آمده و همانطور که در اول صحبتیم گفتم هرملتی که بخواهد با سرعت بطرف جلو برود خواهی نخواهی تنگناهایی برای او بوجود خواهد آمد البته در جبهه های جلومسکن است منظم باشد ولی در بعضی قسمتها یک پاشیدگی های مختصری دیده شود. ولذا اینها برای ملت ایران قابل پیش بینی بود مادر عرض چند دهه اخیر میزان درآمد بالاتری داشته ایم و قدرت خرید بیشتری پیدا کردیم و در قبال آن نیاز به محصولات خارجی پیدا شد و مسائلی بوجود آمد که خواهی نخواهی کشش در همه موارد نمی توانست وجود داشته باشد و نمی توانست یکی باشد ولی منظور از این فرمان هماهنگ کردن قسمت های مختلف است. هماهنگ کردن تمام کارهای وزارت کشاورزی در قبال کمبودها است از این به بعد جوابگو بودن وزیر کشاورزی در قبال نارسائی ها است، و چون خوشبختانه تمام امور کشاورزی در یک وزارتخانه متمرکز میشود دیگر هیچگونه مسؤلیت را دو قسمت نمیکنند.

رئیس — آقای دکتر رئیسی وقت جناب عالی تمام شده است. **دکتر رئیسی** — متشکرم و بعراضم خاتمه میدهم (احسنت)

ع — تصویب صورتجلسه قبل.

رئیس — نسبت به صورتجلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب میشود.

ه — بیانات آقای نخست وزیر و معرفی آقای دکتر جمشید آموزگار بسمت وزیر مشاور، آقای منصور روحانی بسمت وزیر کشاورزی و منابع طبیعی و سرپرست وزارت تعاون و امور روستاها، آقای قاسم معینی بسمت وزیر کشور، آقای غلامرضا کیانپور بسمت وزیر دادگستری، آقای کریم

پاشا بهادری بسمت وزیر اطلاعات و جهانگردی، آقای منوچهر آزمون بسمت وزیر کار، آقای ابراهیم فرح بخشیان بسمت وزیر راه و ترابری و آقای منوچهر گنجی بسمت وزیر آموزش و پرورش.

رئیس — وارد دستور میشویم جناب آقای نخست وزیر فرمایشی دارید بفرمائید.

نخست وزیر (امیرعباس هویدا) — جناب آقای رئیس، خانمها و آقایان افتخار دارم که آقای جمشید آموزگار را بسمت وزیر مشاور (نمایندگان — مبارک است) و آقای منصور روحانی را که وزیر کشاورزی و منابع طبیعی هستند بسمت سرپرست وزارت تعاون و امور روستاها نیز معرفی کنم (نمایندگان — مبارک است) تا اینکه بتوانیم لایحه ادغام این دو وزارتخانه را تهیه کنیم و به قوه مقننه تقدیم کنیم آقای امیر قاسم معینی را بسمت وزیر کشور (نمایندگان — مبارک است) آقای غلامرضا کیانپور را بسمت وزیر دادگستری (نمایندگان مبارک است) آقای کریم پاشا بهادری را بسمت وزیر اطلاعات و جهانگردی (نمایندگان — مبارک است) آقای منوچهر آزمون را بسمت وزیر کار و امور اجتماعی (نمایندگان مبارک است) آقای ابراهیم فرح بخشیان را بسمت وزیر راه و ترابری (نمایندگان — مبارک است) و آقای منوچهر گنجی را بسمت وزیر آموزش و پرورش معرفی کنم (نمایندگان — مبارک است) حتماً همانطور که در گذشته همکاری بسیار نزدیکی بین دولت و قوه مقننه بخصوص مجلس شورای ملی برقرار بود امیدوارم این همکاری و هماهنگی چه در حزب و چه در دولت در آینده وجود داشته باشد و با انتخاب دوست و وزیر برجسته دولت بسمت دبیر کل این هماهنگی بیشتر خواهد شد (صحیح است) و امیدوارم همه ما در چهارچوب حزب برای ساختن این بنای عظیم که طرح آنرا همیشه شاهنشاه برای ما روشن فرموده اند انجام وظیفه کنیم و ما این رابطه را چه در دفتر سیاسی و چه در دفتر اجرائی با نمایندگان ملت مثل گذشته داشته باشیم و اطمینان دارم با همکاران جدیدم این همکاری، بین مجلس و دولت انجام خواهد گرفت و ادغام این دو وزارتخانه همانطور که گفته شد برای این است که ما بتوانیم با در نظر داشتن عدم تمرکز که سیاست اصولی و اصلی است و اوامر اکید شاهنشاه در این قسمت به دولت ابلاغ شده با عدم تمرکز و دادن کارهای اجرائی به استانها و شهرستانها سیاست های کشاورزی ما که در مرکز گسترش پیدا خواهد کرد این سیاستها را باید در یک سازمان واحدی در سازمانی که مسؤلیت کشاورزی مملکت را بعهد خواهد

داشت اجرا کنیم البته امور روستاها سیاستهای روشن است و در خود استان اجرا خواهد شد لایحه اش آماده خواهد شد و امیدوارم که دوستان مجلسی که اغلبشان با کشاورزی سروکار دارند و صاحب نظر هستند بجا کمک خواهند کرد که لایحه بهتر و قانون بهتری تصویب بکنند تا ما زودتر کارمان را انجام بدهیم این تغییرات در دولت و این هماهنگی بیشتر در کارهای مملکتی در موقعی انجام میگردد که شاهنشاهمان چه در مصاحبه ای که چندی پیش در سالروز حزب رستاخیز ملت ایران فرمودند و در روزنامه رستاخیز چاپ شد در آنجا سیاستهای آینده ما را روشن فرمودند و چه در فرامینی که بدولت ابلاغ فرمودند و چه در فرمایشاتشان و در پیامشان بکنگره حزب رستاخیز ملت ایران این پیامها راه ما را هموار کرده و هدف ما را در این برهه از زمان روشن کرده و ما باید راه خودمان را در این جهش اقتصادی و اجتماعی پر از معنویت با سرعت بیشتری ادامه بدهیم که بتوانیم هرچه زودتر بدروازهای تمدن طلایی برسیم. بدیهی است در این جا تنها مسؤلیت دسته جمعی متوجه دولت یا فرد فردی دولت نیست این یک مسؤلیتی است برای دولت و برای فرد فرد ملت ایران (صحیح است) و باید باین هماهنگی چنان قدم برداریم که به نتیجه مطلوب برسیم.

در اینجا نکته ای را خواستم عرض کنم بدیهی است ما تنگناهایی داریم برای همه ما روشن است خانمها و آقایان در اینجا در پشت این تریبون فرمایشاتی کرده اند و ما علاقه به گفت و شنود داریم و با علاقه گوش میدهم این تنگناها زائیده پیشرفت است و این را بدانید هر تنگنائی از بین برود یک تنگنای جدیدی بوجود میآید البته ما به اصول برنامه ریزی معتقدیم ولی هر وقت برنامه ای نوشتیم خودمان ترسیدیم که برنامه وسیع تر و عظیم تر بنویسیم ولی شاهنشاهمان همیشه قدمهای عظیم تر را برداشته اند شاهنشاهمان که یک شخصیت جهانی دارند (صحیح است) باید عرض کنم که همیشه برای ما یک امکاناتی فراهم فرموده اند که دولت و ملت ایران انتظارش را نداشتیم و مدتی وقت میخواست تا این امکانات با کارهایمان هماهنگ بشود ولی ما در این مملکت فرماندهی داریم که هدف ما را روشن فرموده اند و همه ما دست بدست هم میدهم تا فرامین او را اجرا کنیم شاهنشاهمان راهها را چه برای دولت و چه برای ملت ایران روشن کرده است و فرمان دیروز یک هماهنگی برای دولت فراهم خواهد کرد از آن طرف هم هماهنگی

بخش خصوصی و ملت ایران را فرمودند و واقعا وطن پرستی چیست وطن پرستی بزرگ چیست؟ وطن پرستی بزرگ کاری است که انجام میدهم و با کار بیشتری که انجام خواهیم داد همه مان وطن پرست خواهیم بود در این دوره جدید با هم رابطه بین دولت و مجلس را حفظ و برقرار خواهیم کرد چه در حزب و چه در دولت همه با هم هستیم خانمها و آقایان تشریف بیاورید یک گفت و شنودی داشته باشیم تا این گفت و شنود ما را روشن کند اگر وظایف ما سنگین است وظایف شما هم سنگین است (احسنت — احسنت).

رئیس — آقای رامبد چه فرمایشی دارید؟
رامبد — بنده طبق ماده ۱۳ آئین نامه داخلی اظهار نظامنامه ای دارم.
رئیس — هنوز که ما کاری نکرده ایم شما میخواستید اظهار بفرمائید.
رامبد — اجازه بفرمائید پشت تریبون عرض خواهم کرد.
رئیس — ماده ۱۳ آئین نامه قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۳ — اظهار راجع بمنافی بودن لوایح و طرحها با قوانین اساسی کشور یا اظهار راجع بنظامنامه داخلی مجلس مقدم بر اظهارات دیگر است و مذاکرات در موضوع اصلی را متوقف میکند و باید در نهایت اختصار (نظرف پنج دقیقه) بعمل آید.

رئیس — بفرمائید توضیح بدهید.

رامبد — دو مطلب بود که تصور میکنم وظیفه صداقت و خدمت و در عین حال صمیمیت و از خود گذشتگی ایجاد میکند که این دو مطلب مطرح شود یکی این است که طبق قانون اساسی ما تشکیلات و سازمانهای مملکتی باید به تصویب مجلس شورای ملی و توشیح مبارک ملوکانه برسد البته فرمایش جناب آقای نخست وزیر خیلی روشن و قاطع بود که ادغام دو وزارتخانه پس از تصویب دو مجلس تحقق پیدا خواهد کرد و فعلا وزیر کشاورزی سمت سرپرستی وزارت تعاون و امور روستاها را اداره خواهد کرد ولی در مجلس چنین آمده خدمت سربفرمان ملوکانه همکار دولت چه مانعی بر این است که قبل از اینکه قانونی تصویب بشود و بتوشیح مبارک ملوکانه برسد تصمیم قطعی را عمل کنیم آنچه که شاهنشاه نیت بفرمایند به یقین همه ملت و نمایندگان ملت هم که جزئی از ملت هستند با جان و دل و در نهایت سرعت و هم کاری پیروی

میکنند (صحیح است) اگر یک در هزار این قانون بتوشیح مبارک ملوکانه نرسید در چنین ابامی که اینقدر از ضایعات و جلوگیری از اتلاف وقت صحبت میکنیم که دو مرتبه برگشتن بعقب و بوضعیت اول جز تضییع وقت و نیرو مادی و معنوی چه صورتی دارد؟ مطلب دوم اعتقادی که به شخص آقای هویدا و شخص آقای دکتر آموزگار در طول مدت خدمتشان پیدا کرده ایم ارزشی که برای ایشان قائل هستیم مورد تردید هیچ کس نیست (صحیح است) ولی روزی که شاهنشاه حزب رستاخیز ملت ایران را اعلام فرمودند و جناب آقای هویدا علاوه بر نخست وزیری بسمت دبیر کل حزب نیز انجام وظیفه نمودند همان موقع این فکر بود که در این وضع جدید باید پیرامون موضوع روابط مجلس و حزب - روابط حزب و دولت - وابستگی کارها با یکدیگر در طول مدت بررسی و مطالعه بشود و جناب آقای نخست وزیر با نهایت حسن نیت جلساتی از هیئت رئیسه و رؤسای کمیسیونهای مجلسین با حضور خودشان ترتیب دادند که پیرامون این مسائل مطالعه ای بشود در چند جلسه ای که من حضور داشتم متأسفانه بیشتر گرفتاریهای حوزه انتخابیه گویندگان مطرح شد ولی نکته ای که اکنون از خودتان تقاضا دارم این است که اساس صحت گردش امور و سلامت روابط مجلس و دولت، طبق قانون اساسی بر اصول تفکیک قواست و هیچ مقامی جز شخص اعلیحضرت همایون شاهنشاه که ریاست فائده بر هرسه قوا را دارند نمی تواند در آن واحد مستقیم یا غیر مستقیم در دو یا سه قوه دخالت و شرکت داشته باشد و مراعات این اساس است که صحت گردش کار را تعیین و تأمین خواهد کرد (صحیح است) اکنون من بدون اینکه قبل از روشن شدن موضوع اعتراضی داشته باشم و بدون اینکه اکنون مطلبی را بخواهم بطور قطعی عنوان بکنم مصرانه تقاضا دارم بنشینیم و مطالعه کنیم که وقتی طبق فرمایش آقای نخست وزیر در زمان تصدی دبیر کلیشان اگر هریک از اعضاء حزب از روش حزیبشان تخطی کردند از طرف دبیر کل مواخذه می شوند یعنی دبیر کل باید عنداللزوم سیاست حزب را بوسیله اعضاء حزب هدایت و نظارت کند و آن اعضاء باید بانضباط کامل آن سیاستها تعقیب کنند آنگاه روابط قوه مقننه و نماینده مجلس عضو حزب با چنین دبیر کلی که خود دولت است چه وضع و تکلیفی خواهد داشت این مسائل، مسائلی است که تصور می کنم اگر صداقت در خدمت و

علاقه خاصی بصحت و اصاله کارها نبود من هم می توانستم بی تفاوت باشم و آنچه بنظم آمد در دل نگاه دارم اما ما که مزید عظمت سلطنت و توفیق روزافزون شاهنشاه و تعالی مستمر ملک و ملت را در پیروی از فرامین مبارک همایونش آرزو مندیم اگر مطلبی در این راه بنظرمان رسید و نگفتیم و خاموش نشستیم آنجاست که امر شاهنشاه را در انجام وظیفه انجام نداده ایم.

رئیس - جناب آقای نخست وزیر بفرمائید.

نخست وزیر (امیر عباس هویدا) - جناب آقای رئیس بنده راجع باین ماده ۱۳ متوجه نشدم منظور چه بود در مملکت ما شاهنشاه فرمانده کشور هستند نخست وزیر، وزیر را تعیین نمی کند و اگر نخست وزیر، وزیر کشاورزی را بسمت سرپرست وزارت تعاون و امور روستاها معرفی کرد. این در چهارچوب قانون اساسی است و چنین اختیار را به نخست وزیر داده که چنین کاری را انجام بدهد و وزیر مربوط را بسمت سرپرست در مجلس شورای ملی معرفی کند تا لایحه ادغام دو وزارتخانه آماده شود، و آن لایحه هم بموقع خود به مجلس خواهد آمد. اگر خدای نکرده آقای رامبد مخالفتی با آن لایحه دارند و آن لایحه تصویب نشد، آنجاست که میرویم در چهارچوب قانون اساسی، تا آنجا که معلومات خیلی مختصر حقوقیم بمن اجازه میدهد نخست وزیر در چهارچوب قانون اساسی امروز چنین کاری را انجام داده است. سابقاً هم چنین کاری انجام گرفته بود. در موقعی که وزارت بهداری و وزارت رفاه اجتماعی ادغام شد به مجلس آمدیم و وزیر رفاه را بعنوان مسئول این کار معرفی کردیم تا اینکه لایحه را تقدیم کنیم ولی در آنجا فراموش فرمائید که دو وزارتخانه منحل میشد. پس خیال می کنم کار ما در چهارچوب قانون اساسی بود. ماهم عضو حزب رستاخیز ملت ایران هستیم و به نظام شاهنشاهی و قانون اساسی و انقلاب شاه و ملت ایمان داریم و چنین کاری که انجام داده ایم بفرمان شاهنشاه بسوده است فکر میکنم چون این اواخر جنابعالی بیشتر در سفر هستید و مدتهاست شمارا ندیده ام، خواستید از این ماده ۱۳ و از این فرصت استفاده کنید تا یک گفت و شنودی مثل گذشته داشته باشیم. درباره موضوع دیگری

که صحبت کردید باز هم در اینجا روشن می گویم که فرمانده ایران تصمیم گرفتند که دبیر کل جدید وزیر مشاور باشد. راهش را می دانند که چرا، و کاملاً روشن است. دیگر مجلس و دولت مطرح نیست همه عضو حزب رستاخیز ملت ایران هستیم و هر جا باشیم وظیفه مان را انجام میدهیم. من و شما هم فرد حزبی هستیم، همه ما افراد یک حزب هستیم و وظایفمان را در برابر فرمانده بزرگمان انجام خواهیم داد و این کاملاً روشن است. باید یک همکاری بین حزب و دولت وجود داشته باشد. ولی جنابعالی بعد از ۲۲ سال همکاری خیالی می کردم که آدم خوش بینی هستید. شما همیشه می خواهید یک موضوع را در یک مقطع زمانی شرح بدهید همه ما تحت لوای فرماندهی شاهنشاه در یک راه پیرویم و یک هدف داریم. کسانی که دارای این هدف نیستند ایرانی نیستند. دوازده سال است بنده با جنابعالی رابطه نزدیک دارم. مسلماً جنابعالی همیشه علاقه دارید با آن طرز صحبت شیرینتان در اینجا فرمایشاتی در مورد بودجه بفرمائید که اغلب هم خارج از بحث بودجه است ولی خوب، حق هر نماینده است که در اینجا صحبت کند. بنده جنابعالی را سالهاست می شناسم می خواهید به مملکت خدمت بکنید استدعا می کنم در این قسمت ها که صحبت میکنید طوری نباشد که در افکار عده ای شک و تردید ایجاد شود و خدای نکرده در طرز تفکر تان شک کنند، چون من شک ندارم که جنابعالی با ما همفکر هستید. همه مادر یک راه قدم بر میداریم و مسافرانی هستیم که در یک مسیری که شاهنشاه فرموده اند براهمان ادامه میدهیم. حال گاهی ما با اتومبیل و هواپیما میرویم و سریعتر حرکت می کنیم ولی در هر صورت همه مان در یک مسیر میرویم. راجع به جلسات حزبی فرمودید که نمایندگان در آن شرکت میکنند بنده نظری ندارم بلکه نظر با خود فردی است که شرکت میکند. ما سعیمان اینست که در این جلسات معلوم شود وظیفه هر فرد ایرانی چیست؟ وظیفه مجلس چیست؟ وظیفه دولت چیست؟ وظیفه هر کس و هر فرد ایرانی

را باید بدانیم چیست تا کارهایمان را با سرعت بیشتری پیش ببریم. اگر خانها و آقایان نزد من می آیند و احتیاجات حوزه انتخابیه شان را شرح میدهند من فکری کنم که وظیفه شان را انجام داده اند و وظیفه من اینست که راه حل پیدا کنم و این بکنم مردم ایران است چراما می خواهیم جلوی اینکار را بگیریم چرا باید ما اینکار را بکنیم؟ در این دوازده سال کجا در کار مجلس شورای ملی مداخله کرده ایم؟ شما مداخله میکنید و حق دارید بکنید. همیشه از خود جنابعالی هم استدعا کردیم، تقاضا کردیم تشریف بیاورید و نظر بدهید. حالا اگر می بینید یکی از همکاران سابقتان دستش را گرفته ایم و آورده ایم اینجا، اسم این مداخله است؟ بنده فکر نمی کنم که با هیچ آئین نامه ای مخالف باشد همه ما چه در مجلس و چه در دولت همه خدمتگزار هستیم و در چهارچوب حزب در اینکار ایرادی نمی بینم. وقتی دبیر کل از من دعوت کند من هم بعنوان یک فرد حزبی یا رئیس دفتر سیاسی حزب می آمیم می نشینم و سعی میکنم که بدانم نظریات چیست و آنها را مطالعه می کنم بنده بایستی خدمتتان عرض کنم که در این مدت ۱۲ سال که افتخار دارم در این مقام خدمتگزار کوچک شاهنشاه و مردم باشم، از این رابطه با نمایندگان ضروری ندیده ام، خیلی چیزها را یاد گرفتم و هنوز هم این مطلب برای من تمام نشده است و باز یاد خواهم گرفت. من وقتی وکلارامی بینم که با علاقه و با حرارت می آیند و از حوزه های انتخابیه شان صحبت می کنند، بنده هم همان علاقمندی را پیدامی کنم. البته نمایندگان کار خصوصی ندارند بلکه کارهایشان مربوط به ملت و مردم ایرانست. چه بهتر که بنشینیم و این مسائل را حل کنیم، چه در حزب و چه در دولت. اگر راجع به دبیر کل حزب خواستید صحبتی بفرمائید، آواز دوستان صمیمی من است، سالهاست با هم کار کرده ایم و سالهای دراز دیگری هم با هم کار خواهیم کرد. (احسنت)

رئیس - آقای رامبد باز هم فرمایشی دارید؟

رامبد در مورد عرایض من سوءتفاهمی پیش آمد که باید توضیح بدهم.

رئیس -- چرا باید صحبتی بفرمائید که سوء تفاهم پیش بیاورد، بفرمائید.

رأیید -- جو فرمان یزدان چو فرمان شاه، جناب آقای نخست وزیر در فرامین شاهنشاه ایران نه حضرتعالی نه بنده و نه هیچ فردی در ایران زمین نباید تردید کند، اگر بنده عرایضی کردم آنقدر مدیون و مرهون عنایات و الطاف کریمانه شاهنشاه و ممتون محبت های دوستانه حضرتعالی بوده ام که بمصدق شهان را به جز راست گفتن خطاست لذا اگر مطلبی بنظر من رسید در آن موقع دیگر خوشامدگویی و باخنده همینطور است که میفرمائید و امثال این مطالب را خدمت صادقانه که نمیدانم هیچ بلکه یک تزویری برای بقاء سمت و امتیاز شخصی می شمارم و لا غیر (احسن) مادوران سلطنت اعلیحضرت رنانشاه کبیر را خوب ورنه میزیم آنجائی که کسانی وظیفه داشتند و وظیفه را به مصاحبت خودشان نه خدمت به رضا شاه کبیر به نفع خودشان فراموش یا مسکوت کردند این نکات خیانت آن کارکنان بوده است نه صداقت در خدمت و مادراینجا نشسته ایم که وقتی آن فرمانده بزرگ بدست شما خدمتگزار صدیق برنامه ای اجرا میفرماید وقتی مطلبی بنظرمان رسید حتی مطلبی را هم که صد درصد یقین نداشته باشیم باید تذکر بدهیم و بشما که با این همه کار و گرفتاری و مشغله غرق هستید باید یادآوری و کمک کنیم آنوقت شما که متخصص دارید و کارشناس دارید می نشینند مطالعه میکنند و مورد بررسی قرار میدهند و اگر وارد بود مورد توجه قرار میدهند و اگر وارد نبود ما را مطمئن میکنند که کشتی همانطور که خواسته ناخدای بزرگ و آرزوی همه ما است سلامت پیش میرود و هیچ اشکالی هم ندارد بنابراین عرایض بنده نسبت بدو مطلب نه ایرادی به شخص حضرتعالی بود و نه آن مطلبی که اصولاً طرحش از طرف حضرتعالی صحیح نبود و اجازه بفرمائید دیگر تکرارش نکنیم چون خود حضرتعالی میدانید چنین مطلبی هیچوقت مطرح نیست بلکه تا روزی که این قانون اساسی باینصورت است چون خود شاهنشاه ایران هستند که مراقب هستند ما قسم خود را محترم بشماریم و وظیفه خود را ایفا بنمائیم هم چنانکه وقتی شما ریاست نخست وزیر عنایت و مباحی میفرمایند و وقتی حزبی را بملت ایران ارائه میفرمایند همیشه باین قانون اساسی اشاره و توجه میفرمایند لذا این زنگ در گوش ما است که ما از طرف شاهنشاه که ریاست عالی قوای سه گانه را دارند مسئول ترین و مقدم ترین سربازان حفظ این سنگر هستیم، باشد که یک سربازی از دور جرقه ای را با آتش

گلوله ای اشتباه کند باید به فرماندهش خبر بدهد ممکن است اشتباه باشد ولی خیانتی نکرده است بنابراین باین هر دو مطلبی که گفتم اگر توجهی بفرمائید سپاسگزارم (احسن).

رئیس - آقای دکتر شیروانی جنابعالی هم طبق ماده ۱۳۰ آئین نامه فرمایشی دارید؟

دکتر شیروانی - مطالبی عنوان شد که باید صحبت بکنم.

رئیس - طبق چه ماده ای میخواهید صحبت بکنید، اخطار نظامنامه ای دارید؟ خواهش میکنم سنت و آئین نامه مجلس شورای ملی را مراعات فرمائید.

دکتر شیروانی - مطالبی اینجا عنوان شد که باید صحبت بکنم ولی سخنانم هرچه باشد مسلماً در شأن مجلس رستخیز است.

رئیس - خواهشمندم بعد از دستور تشریف بیاورید و مطالبتان را بفرمائید.

دکتر شیروانی - جناب آقای رئیس من آئین نامه را رعایت میکنم کاری که الان شد مطابق آئین نامه نبود ولی چون فردی منضبط و مطیع مقرراتم اطاعت میکنم.

۴ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور اقتصادی و دارائی راجع به الحاق یک تبصره بماده ۲۶ قانون نوسازی و عمران شهری و ارسال به مجلس سنا.

رئیس - گزارش شور دوم الحاق یک تبصره بماده ۲۶ قانون نوسازی و عمرانی شهری مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه روز شنبه ۲۵۳۵/۸/۸ با حضور آقای علی اصغر طباطبائی معاون وزارت امور اقتصادی و دارائی لایحه شماره ۸۱۸۶ مورخ ۲۵۳۵/۳/۲۶ راجع به الحاق یک تبصره بماده ۲۶ قانون نوسازی و عمران شهری را که گزارش شورا اول آن بشماره ۳۷۷ چاپ گردیده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و با توجه به پیشنهاد رسیده مصوبه شورا اول را عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون الحاق یک تبصره بماده ۲۶ قانون نوسازی و عمران شهری

ماده واحده - تبصره زیر بعنوان تبصره ۵ بماده ۲۶ قانون نوسازی و عمران شهری اضافه میشود.

تبصره ۵ - خانه ها و اماکنی که در تصرف یا مالکیت اشخاص حقیقی یا حقوقی است و طبق قانون حفظ آثار ملی مصوب آبانماه سال ۲۸۹۴ شاهنشاهی یا ماده واحده قانون مصوب آذرماه ۲۵۳۲ شاهنشاهی در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده اند در صورتیکه محل کسب و پیشه و تجارت نباشد از پرداخت عوارض و حق مرغوبیت موضوع این قانون معاف میشوند.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی - محمد علی ادیب مجلسی **رئیس** - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟

(اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده واحده و کلیات آخر آن رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش می کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده می شود.

۷ - طرح گزارش شور اول کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به اصلاح ماده ۷۷ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی.

رئیس - گزارش شور اول اصلاح ماده ۷۷ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۲۵۳۵/۸/۸ با حضور تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه شماره ۳۱۱۲ مورخ ۲۵۳۵/۴/۱۴ دوات مربوط به اصلاح ماده ۷۷ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی را که در جلسه روزه شنبه ۲۵۳۵/۴/۱۵ تقدیم و بشماره ۳۷۱ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرار داد و با مختصر اصلاحی تصویب کرد.

اینک گزارش آن را بشرح زیر به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اصلاح ماده ۷۷ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی

ماده واحده - ماده ۷۷ قانون استخدام نیروهای مسلح

شاهنشاهی بشرح زیر اصلاح میشود:

ماده ۷۷ - مدت تحصیل افسران، همافران، درجه داران و افراد نیروهای مسلح شاهنشاهی در آموزشگاه و دانشکده های نظامی (اعم از داخله یا خارجه) قبل از نيل بدرجات نظامی از لحاظ بازنشستگی جزو قدمت خدمت آنان محسوب خواهد شد.

تبصره - کسانی که در دانشگاههای غیر نظامی (اعم از داخله یا خارجه) تحصیل کرده و بکنند در صورت قبول خدمت در کادر ثابت نیروهای مسلح شاهنشاهی و پرداخت کسور بازنشستگی مدت تحصیل بمیزانی که در مورد محصلین نظامی عمل میشود مشمول مقررات این ماده خواهند بود.

کسانیکه از ۲۵۱۳/۴/۳۰ تا قبل از لازم الاجرا شدن این قانون از آموزشگاهها و دانشکده های نظامی مزبور فارغ التحصیل شده اند نیز مشمول این قانون خواهند شد. مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - کیومرث وشمگیر

گزارش شورا اول از کمیسیون نظام به مجلس شورای ملی کمیسیون نظام در جلسه روز سه شنبه ۲۵۳۵/۸/۱۱ با حضور تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه اصلاح ماده ۷۷ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را در این مورد عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون نظام - عبدالحسین تژده

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بورود در شور ماده واحده رای میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع می شود.

۸ - تقدیم لایحه اجازه تصویب اسناد مصوبه کنگره پستی جهانی لوزان منعقد در سال ۱۹۷۴ بوسیله آقای کشاورزبان معاون وزارت پست و تلگراف و تلفن.

رئیس - آقای کشاورزبان بفرمائید.

کشاورزبان (معاون وزارت پست و تلگراف و تلفن) با کسب اجازه از مقام ریاست مجلس شورای ملی و نمایندگان محترم اسناد مربوط به آخرین کنگره پستی

جهانی را که بزبان فرانسه است و بفارسی نیز ترجمه شده است و در سال ۱۹۷۴ (۲۵۳۳ شاهنشاهی) در شهر لوزان سوئیس امضاء شده برای رسیدگی و تصویب به مجلس شورای ملی تقدیم میکنم.

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع می شود.

۹ - تقدیم لایحه تفریح بودجه سال ۲۵۳۱ کل کشور بوسیله آقای طباطبائی معاون وزارت امور اقتصادی و دارائی.

رئیس - آقای طباطبائی بفرمائید.

طباطبائی (معاون وزارت امور اقتصادی و دارائی) -

جناب آقای رئیس مجلس شورای ملی، لایحه تفریح بودجه سال ۲۵۳۱ کل کشور را که در اجرای قانون محاسبات عمومی در وزارت امور اقتصادی و دارائی تهیه شده و دهمین لایحه تفریح بودجه دولت حاضر میباشد متضمن جداول عمل کرد بودجه سال مذکور و اظهار نظر دیوان محاسبات در مورد لایحه مزبور بضمیمه تقدیم می شود و تقاضای تصویب آن را دارد.

رئیس - لایحه به کمیسیون بودجه ارجاع می شود.

۱۰ - طرح گزارش شورای اول کمیسیون امور استخدام

وسازمانهای اداری راجع به اصلاح مواد ۲۵ و ۳۰ و ۴۷ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی.

رئیس - گزارش شور اول اصلاح مواد ۲۵ و ۳۰ و ۴۷

قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور استخدام و

سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه روز شنبه ۲۵۳۵/۸/۸ با حضور تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه شماره ۱۲۸ مورخ ۲۵۳۵/۴/۱۴ دولت مربوط به اصلاح مواد ۲۵ و ۳۰ و ۴۷ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی را که در جلسه روز ۵ شنبه ۲۵۳۵/۴/۱۵ تقدیم و بشماره ۳۷۲ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرارداد و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد. اینک گزارش شور اول آن را به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اصلاح مواد ۲۵ و ۳۰ و ۴۷ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی

ماده واحد - مواد ۲۵ و ۳۰ و ۴۷ قانون استخدام نیروهای

مسلح شاهنشاهی بشرح زیر اصلاح و از تاریخ ۲۵۳۴/۱/۱ قابل اجرا میباشد.

الف - ماده ۲۵ بشرح زیر اصلاح میگردد:

ماده ۲۵ - کسانی که با داشتن حداقل مدرک تحصیلی لیسانس و یا معادل آن از دانشگاههای داخلی یا خارجی قبل از انجام خدمت زیر پرچم داوطلب استخدام گردند در صورتیکه بوجود آنان احتیاج باشد ممکن است در رشته های متناسب با تحصیلاتی که دارند بخدمت پذیرفته شوند و در اینصورت پس از طی دوره مخصوص نظامی در رشته مربوط مدت تحصیلات عالی آنان در رشته مورد نیاز جزء سوابق خدمت رسمی آنان منظور و مبنای تعیین درجه و قدمت خدمت در درجه خواهد بود و از مزایای فارغ التحصیلان دانشکده افسری استفاده خواهند کرد. حداکثر مدت تحصیل قابل احتساب برای دوره های مختلف آموزشی با توجه بمقررات مربوط به تحصیلات عالی از نظر حداقل و حداکثر مدت تحصیل تعیین میشود و در مورد لیسانس بیشتر از چهار سال نخواهد بود.

ب - ماده ۳۰ بشرح زیر اصلاح میگردد:

ماده ۳۰ - افسران وظیفه ای که در حین خدمت زیر پرچم داوطلب خدمت گردند در صورتیکه بوجود آنان احتیاج باشد ممکن است بخدمت در کادر ثابت پذیرفته شوند در اینصورت خدمت وظیفه ای که انجام داده اند و همچنین مدت تحصیلات عالی آنان در رشته مورد نیاز با رعایت مقررات ماده ۲۵ این قانون جزو سوابق خدمت رسمی آنان منظور و مبنای تعیین درجه و قدمت خدمت در درجه خواهد بود و از مقررات و مزایای فارغ التحصیلان دانشکده افسری استفاده خواهند کرد.

ج - ماده ۴۷ بشرح زیر اصلاح میگردد:

ماده ۴۷ - افسران وظیفه ای که خدمت زیر پرچم خود را انجام داده اند چنانچه حداکثر ظرف یکسال از تاریخ خاتمه خدمت وظیفه مایل به استخدام در نیروهای مسلح شاهنشاهی باشند در صورت احتیاج و واجد بودن شرایط مندرج در این قانون و نیاز نیروهای مسلح شاهنشاهی ممکن است بخدمت پذیرفته شوند در اینصورت پس از طی دوره های اطلاعات مخصوص رسته مربوط مدت خدمت وظیفه و همچنین مدت تحصیلات عالی آنان در رشته مورد نیاز با رعایت مقررات ماده ۲۵ این قانون جزء سوابق خدمت رسمی آنان منظور و مبنای تعیین درجه و قدمت خدمت در درجه خواهد بود و از مقررات و مزایای فارغ التحصیلان دانشکده افسری استفاده خواهند نمود.

تبصره - افسران وظیفه ای که بعد از یکسال از تاریخ خاتمه خدمت وظیفه داوطلب خدمت گردند مشمول مقررات این ماده خواهند بود لیکن مدت خدمت وظیفه آنان در تعیین درجه و قدمت خدمت در درجه منظور نخواهد شد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - کیومرث و شمگیر

گزارش شور اول از کمیسیون نظام

بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه روز سه شنبه ۲۵۳۵/۸/۱۱ با حضور تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه اصلاح مواد ۲۵ و ۳۰ و ۴۷ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون نظام - عبدالحسین تژده

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) برود در شور ماده واحد رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. در ماده واحد نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۱ - بیانات بعد از دستور آقای دکتر درودی.

رئیس - آقای درودی بعنوان بعد از دستور صحبت میکنند بفرمائید.

دکتر درودی - بنده هر وقت بجزه انتخابیه ام میروم متأسفانه قسمتی از وقتم صرف شرکت در مجالس ختم کسانی میشود که در تصادفات با تل نک یا تنگنای بین قزوین و کرج که از دیرباز آن جاده سرگ گفته شده جان خود را از دست داده اند.

بنده و همکارانم در مجلسی از هشت سال پیش چنین وضعی را پیش بینی میکردیم و بشهادت صورت مذاکرات آن زمان با آمار و ارقام وضع امروز را مجسم مینمودیم خوشبختانه دولت تذکرات ما را پذیرفت و اعتبار ساختمان شاهراه کرج - قزوین را در برنامه پنجم پا دار نمود و امروز کار ساختمان این شاهراه رویه پیشرفت است اینک ضمن تشکر و قدردانی از این اقدام دولت از وزارت راه و ترابری استدعا دارم:

۱ - همانطور که طی شماره ۲۱/۲۳/۱۵۱۲۳-۱۰۴/۹/۵۴ به بنده اطلاع داده اند که در آخر سال ۵۵ بتقویم آتروز

و یا ۳۵ بتقویم امروز شاهراه آماده خواهد شد و این نامه توسط روزنامه های محلی با آگاهی همگان رسیده است در ساختمان این شاهراه تسریع بیشتری بنمایند تا بموقع آماده گشته و خلف وعده نشود.

۲ - یک باند این جاده که آماده بهره برداریست هر چه زودتر افتتاح گردد تا از خسارات جانی و مالی ۲ مردم این مملکت که در جاده مزبور آلوده شده بینمایند تا حدودی جلوگیری گردد (احسنت).

۱۲ - تقدیم لایحه اعتبار سنوات آتی (شاه لوله دوم گاز ایران) و فهرست اضافه اعتبارات مصوب هیئت وزیران بر حسب دستگاه یار دین و بر نامه (از محل درآمد عمومی)، بوسیله آقای دکتر شادمان وزیر مشاور و معاون پارلمانی نخست وزیر.

رئیس - آقای دکتر شادمان بفرمائید.

دکتر شادمان (وزیر مشاور و معاون پارلمانی

نخست وزیر) - جناب آقای رئیس مجلس شورای ملی در جلسه مورخ ۲۲/۶/۳۵ هیئت وزیران که مقارن با تعطیلات سال جاری مجلس شورای ملی بود به استناد ماده ۳ قانون محاسبات عمومی اعتباراتی بشرح فهرست ضمیمه برای انجام امور ضروری تصویب شد با تأیید دیوان محاسبات بوزارتخانه ها و مؤسسات دولتی ذیربط ابلاغ گردید. اینک در اجرای قسمت آخر ماده ۳ قانون محاسبات عمومی رونوشت تصویب نامه مذکور برای تصویب به پیوست تقدیم میشود.

ضمناً به استناد تبصره ۲ ماده ۲ قانون برنامه بودجه خواهشمند است دستور فرمائید اعتبار سنوات آتی «شاه لوله دوم گاز ایران» جهت بررسی و صدور مجوز قانونی در کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی مطرح گردد.

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۳ - تقدیم دو لایحه بوسیله آقای دکتر دما یونفر معاون وزارت کشاورزی و منابع طبیعی.

رئیس - آقای دکتر دما یونفر بفرمائید.

دکتر دما یونفر (معاون پارلمانی وزارت کشاورزی و منابع طبیعی) - با کسب اجازه از ریاست محترم مجلس شورای ملی دو لایحه را برای تصویب تقدیم ساحت مقدس مجلس شورای ملی مینمایم اول لایحه اجازه عضویت دولت شاهنشاهی ایران در فدراسیون بین المللی شیر، دوم اساسنامه شرکت سهامی عطر گل، متشکرم.

رئیس - لایحه بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۴ - بیانات بعد از دستور آقایان دکتر دادفر -

متولی .

رئیس - آقای دکتر دادفر بفرمائید.

دکتر دادفر - بنده چون امروز استعفای جناب آقای آزمون همکار ارجمندمان قرائت شد ضمن تبریک بحضورشان که بوزارت کار منصوب شده اند بیک نکته ای برخورد کردم که خواستم بعرضتان برسانم تا سنن پارلمانی محفوظ بماند با معرفی جناب آقای آزمون یا هر نماینده دیگر بشغل دولتی از قبیل وزارت یا استانداری برطبق ماده ۳۲ متمم قانون اساسی عنوان نمایندگی خود بخود منتفی میشود و احتیاجی باین نیست که استعفا از نمایندگی بعد از ۱۵ روز قطعی بشود و این بدلیل این است که جمع دو سمت نمایندگی و وزارت در عین حال با هم مقدور نیست و اگر فردا یا پس فردا آن کسی که وزیر شده یا استاندار شده استعفا بدهد یا از آن شغل برکنار شود دیگر حقی ندارد به مجلس برود و طبق قانون اساسی نمایندگی نمیشود بدست بیاید مگر با انتخابات جدید، در غیر این صورت عواقب جدیدی دارد یعنی هم وکیل است و می تواند سؤال کند و هم وزیر است و می تواند جواب بدهد، باین ترتیب معرفی جناب آقای آزمون مربوط به همه است و خصوصی نیست و با معرفی ایشان آن تشریفات ۱۵ روزه لازم الضروره نیست، بنده خواستم این مطلب در صورت جلسات مجلس بعنوان تذکره باقی بماند. مطلب دیگری که می خواستم عرض کنم اینست که بنده ضمن عرض ارادت و احترام والائی که به ریاست مجلس شورای ملی دارم خواستم بعرضشان برسانم اگر استناد بماده ۱۳ نظامنامه را وارد نمیدانستند اصولاً اجازه نمیدادند و اگر ماده ۱۳ آئین نامه را از یک نماینده پذیرفتند قبل از بیان مطلب از طرف آقای دکتر شیروانی قطع کلام ایشان درست نبود و بنده این مطلب را موقعی که هیئت دولت در مجلس بودند نخواستم تذکر بدهم و بنظر من این کار مطابق با نظامنامه مجلس نبود.

رئیس - آقای متولی بفرمائید.

متولی - بنده عرض زیادی ندارم مخصوصاً که علاقه ندارم اطاله کلام بدهم، شاعر می گوید:

بلبل مزده بهار بیار خنبر بدبه زاغ شوم گذار (احسنت)
آقایان از طریق روزنامه ها از وقوع زلزله در جنوب خراسان مسبوق شده اند و ملاحظه فرموده اند زلزله ای پیش آمده وعده ای تلف شده اند. بنده برای اینکه از طرف مجلس هم برای تشفی خاطر زلزله زدگان حرفی گفته بشود این مطالب را عرض میکنم و باز برمیگردم بحرفهای قبلی خودم و تاکید می کنم روی گفته های گذشته خودم که بیائیم بفکر کسانی باشیم که مسکنشان با مختصرتکانی از بین میرود، بیائیم بفکر اکثریت مردم باشیم، سپل کوچکی که می آید زندگی آنها را از بین می برد، بنده در اینجا این استناد را می کنم و چند کلمه ای عرض می کنم، که برویم روی تأمین مسکن روستاها، الان که این زلزله آمده می بینیم، خانه اینها که خراب شده مقداری کلوخ بوده است، دولت باید توجهش را از شهرها تا حدی منصرف کند، زندگی مردم شهرها روبراه است، خودشان خرج شهرهایشان را بدهند، ما باید بپردازیم بمردمی که در این روستاها زندگی می کنند، بنده در اینجا باید عرض کنم که هم دولت و هم شیروخورشید سرخ به کمک زلزله زدگان رفته اند و تا حدی جبران خسارت شده است ولی باید فکر اساسی تری بکنیم تا زلزله باین صورت خراب کن نباشد و زندگی مردم را ضایع نکند (احسنت).

رئیس - آقای دکتر شیروانی بفرمائید.

نمایندگان - ایشان تشریف ندارند.

۱۵ - ختم جلسه .

رئیس - چون مطلب دیگری در دستور نداریم با اجازه خانمها و آقایان این جلسه را ختم می کنیم تاریخ و دستور جلسه آینده بعداً با اطلاع همکاران محترم خواهد رسید.
(جلسه ساعت ۱۱ صبح ختم گردید)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی